CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ

Directoarea căminului cultural hotărîse că miercuri nu va fi nici o acțiune, pentru ca să se poată face curățenia generală. Fetele voluntare frecau geamurile, ea însăși spăla podelele cu leșie, iar paznicul primăriei amesteca trei vopsele într-o covată, ca să iasă cafeniul necesar brîului lat de un metru, de pe pereți. Iată însă că telefonul sună prelung, o codană țipă din birou „e pentru dumneavoastră, doamnă, de la județ", și directoarea află, în timp ce-și șterge mîinile ude de șorț, că la ora cinci trebuie să mobilizeze oamenii pentru o conferință științifică.

— Nu pot mobiliza pe nimeni — strigă desnădăjduită în receptor — căminul e închis pentru curățenie.

— Las-că-l ferchezuiești altădată — i se răspunse — conferențiarul e om de știință, ni l-au trimis și nouă de la București, era în planul lor să umble pe la noi, prin județ, așa că eu l-am repartizat întîi la tine. N-are ce să-ți cășuneze. Vorbește și pleacă.

— Dar în planul meu nu era — se căină din nou directoarea — planul meu prevedea ca azi să fac curățenie. Trimiteți-l barem poimîine.

— Hai, hai — fu îndemnată — vezi că l-am și suit în tren, peste două ceasuri e la voi, să-l aștepte careva la gară, să nu se rătăcească.

Femeia trînti telefonul, drăcui îndelung, își smulse șorțul și se duse numaidecît la secretarul Consiliului popular să se plîngă. Acesta era peste drum, la bufet, în șopronul din ogradă, veselindu-se foarte lîngă un po-

lobocel, cu vreo alți patru berecheți, printre care și responsabilul bufetului.

— Ia uite ce necăjită e ! rîse secretarul și dădu s-o pupe. Ce te cătrănești tu, Măriuță, pentru o conferință ? Măriuța explică încă o dată cum e cu curățenia : dacă nu face acuma, nu mai apucă, și-apoi de unde să aducă public în două ceasuri ? Neseriozitate totală, compromiterea culturii...

Unul din cheflii propuse ca „acțiunea" să fie ținută în curte, dar nu era posibil, că se văruia și pe dinafară ; altul întrebă dacă acel conferențiar n-ar putea fi transportat în cătun, la cinci kilometri, dar însemna să ajungă acolo pe înserat, să-l ducă la școală, ori la școală se arseseră toate becurile ; nu, nu mergea. Gică, responsabilul bufetului, ceru voie oficialității să rezolve el problema. Fu întrebat *cum*, răspunse că nu importă cum, importă că ar costa vreo cîțiva poli. Secretarul îi îngădui să-și scoată cheltuiala prin ridicarea discretă a cîtorva roabe cu cărămidă de la un grajd părăsit, care se dărîma singur, astfel că la ora 17,24, cînd conferențiarul păși grijuliu de pe scara vagonului pe peronul gării, fu întîmpinat de o delegație surîzătoare de trei persoane, alcătuită din Landru, conducătorul atelajului cu cai, Gică în persoană și Coțobeica, o tînără uscată, prelungă și sașie, încadrată ca bucătăreasă la bufet, dar îndeplinind funcții multiple în incinta localului, printre care și aceea că bătea clienții excesiv ebrietați și-i arunca peste gard după ora închiderii.

Oaspetele era un adult durduliu, pe care hainele verzi crăpau din încheieturi ; crăvățica de piele prinsă cu gumilastic sub gulerul cămășii îl congestiona vizibil. Trăgea după el un trenci de culoarea mazărei și o servietă cam roasă, grozav de burdușită, din care răsărea un colț de pijama și un capăt de salam învelit în „Gazeta Cooperației". Îi scutură mîna lui Gică, sărută cangea enormă a domnișoarei, și-i încredință bagajul, nu fără suspiciune, căruțașului, urcîndu-se anevoie în vehicul, întîi cu fundul spre cai, apoi lunecînd pe oiște, de unde fu ridicat de subsuori și așezat binișor pe bancheta cu cergă, culegîndu-i-se ulterior și basca de sub roți.

— Ați adunat oamenii ? întrebă, cînd se restabili și se asigură că are de ce se ține.

Gică îl asigură că oamenii, cînd aud de-o conferință științifică, năvălesc cîtă frunză și iarbă, totuși manifestarea a fost anunțată la șapte, pentru ca distinsul musafir să se poată odihni puțin, spăla...

— Nu, că eu nu mă spăl în cursul zilei ! se confesă oaspetele. Doar dacă intru în contact cu cavicornele.

— La noi, slavă Domnului — scuipă Landru — n-avem lighioane de astea, camera de oaspeți e ca o farmacie.

— Nu sînt lighioane, sînt mamifere — i se observă rece — paricopitate, subordinul rumegătoarelor, unguligrade, oi...

Landru înghiți în sec și lovi calul din dreapta cu coada biciuștii, gratificîndu-l cu invectiva de „boală", nemeritată, deoarece murgul pășea vioi și destul de convins.

— Eu tocmai despre ovine voi expune ; mai ales despre fascioloză.

Un timp fu liniște, dar fata se simți obligată, din spatele căruței, să contribuie la conversație și aruncă așa, cu un suspin :

— De, aveți și dumneavoastră greutăți...

Fu însă țintuită de Gică atît de aprig, încît își acoperi gura cu palma și tăcu tot restul drumului.

— Nu-i nici o greutate să identifici parazitul — replică blajin omul de știință, peste umăr — distornum hepaticum, e vizibil prin ouă. Toată problema e să distrugi melcii de apă care consumă aceste ouă.

— Melci avem — conveni Landru bucuros — vă putem aduce, dar oi nu prea ținem. Cooperativa noastră s-a axat pe altele...

Se decise, colectiv, că n-are nici o importanță dacă există ori nu există oi, principalul e ca orice locuitor să poată ști precis de la ce vine „starea cașectică" atunci cînd ovina decade în respectiva stare.

— Acesta e un indiciu — îndoi conferențiarul degetul arătător. Pe urmă trebuie studiat fenomenul de căcărează...

Coțobeica izbucni într-un rîs dement, cu poticniri sufocante, reprimat brusc de o palmă în cap, dată discret

de Gică, în timp ce savantul central, deloc ofuscat, continua dizertația pentru cei doi bărbați, amîndoi concentrați și gravi.

În șopronul din curtea bufetului, secretarul Consiliului popular și alți cîțiva, care nu se mai duseseră pe acasă, îi întîmpinară pe noii-veniți cu efuziune, îl poftiră pe conferențiar în capul mesei lungi și-i puseră numaidecît sub nas o farfurie cu telemea, roșii și măsline, și o carafă cu vin negru.

— Aceștia care-i vedeți sînt din cercul științific — lămuri Gică serios — se interesează de toate fenomenele, orice-ar fi, cu cosmosul, cu acordul global, cu superstițiile...

— Da, da — confirmă netulburat secretarul — acuma însă e la ordinea de zi vinul. Să ciocnim și să ne spuneți dacă vă place, că altfel schimbăm la moment negrișorul cu un albuleț.

— Dumnealui ne va vorbi despre fenomenul de căcărează — informă responsabilul — aceasta e tema.

Conferențiarul aprecie vinul drept „corespunzător", bău paharul pînă la fund, depuse sîmburele unei măsline pe marginea farfuriei și preciză că fenomenul evocat „e doar un aspect". „Aspect, aspect — admise un mesean cu nasul purpuriu și pălăria pe ceafă — dar toate sînt legate de indipindență."

„Interdependență" — corectă altul. „Așa, adică dialectic". Oaspetele adăugă că problema principală o constituie ouăle.

— Dacă vreți și ouă — sări Gică — punem numaidecît. Noi însă ne-am gîndit la o fleiculiță, niște rinichiori, un ficățel și niscaiva gogonele ajutătoare...

Chiar în clipa aceea, Coțobeica apăru galopînd cu o tavă uriașă și în mirosul fripturilor se ciocni al treilea pahar, părăsindu-se definitiv problema ouălor.

— Trebuie să fiți aprovizionați din timp cu hexacloretan — gîfîi conferențiarul, în luptă cu friptura — e leacul ideal.

— Eu am dat la purici — își aminti iar cel cu nasul borcănat și stacojiu — și am observat că se îngrașă. Știți cum sar ? Ca dracii.

— Nu e pentru insecte, e pentru consolidarea celulei hepatice a ovinei.

— Mă mir — se încăpățînă celălalt — scria și pe sticlă „modul de întrebuințare". Secretarul curmă însă conversația, pe motiv că nu se poate ca un simplu cooperator, care dealtfel a mai fost amendat o dată pentru nealinierea gardului, să contrazică un om de știință din Capitală și umplu din nou paharele, propunînd un toast pentru culturalizarea maselor.

Conferențiarul mînca metodic, încet, dar cu o tenacitate admirabilă, ștergînd cu atîta grijă farfuriile, încît vesela rămînea într-o stare de deplină acurateță și putea primi deîndată alte produse — creier, măduvioare, inimă, uger — aduse vîrtej de bucătăreasă, la semnele tainice ale lui Gică.

— Oare se va fi adunat publicul ? — își aminti, într-un tîrziu, în timp ce era condus de braț, cu gentilețe, de către Gică, spre fundul curții, într-un loc obscur.

— Nici o grijă — îl liniști acesta — așteaptă în ordine. Să știți însă că cei mai importanți sînt membrii cercului științific, aflați cu dumneavoastră la masă.

Pe drumul de înapoiere, bufetierul întrebă aproape indiferent :

— Masa a fost cam lungă, n-ați vrea să vă și odihniți puțin ? Că odaia de oaspeți e în curtea de vizavi și e pregătită numai pentru dumneavoastră.

— E adevărat că am cam obosit, sînt plecat de la cinci dimineața. Dar gălbeaza oilor mă pasionează din facultate. Vinul e foarte bun. Să cereți oi de la județ dacă n-aveți. Sînt obligați să vă dea. Faceți și clătite ?

— Vi le aduce fata în cameră, și Gică îl trecu șanțul spre camera de oaspeți.

Cînd Coțobeica întinse prin ușă mîna lungă cu farfuria de clătite arzînde, Gică îi făcu semn s-o șteargă, fiindcă, izbutind să-l descalțe pe oaspete și să-l urce îmbrăcat în pat, acesta adormise instantaneu, trimițînd acum mosorele sonore spre infinit.

Dormi pînă a doua zi la prînz, cînd îl conduseră cu alai la gară, încredințîndu-l că fusese cea mai interesantă conferință științifică de cînd exista căminul cultural și

că se va trimite o scrisoare de mulțumire la București, urmînd ca de îndată ce va fi programat, conferențiarul să mai vină „în sînul nostru", „tot cu problema aceea", „ca s-o lămurim pînă la capăt".

Iar Gică, bizuindu-se pe laudele neprecupețite ale directoarei și ale secretarului cu privire la felul cum acționase, își asumă hotărît tot ceea ce rămăsese din vechiul grajd, și încă într-un asemenea mod radical, încît se putu ara locul pentru a se planta gogoșari.